

АНАЛІЗ СТАНУ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ

Національний університет «Львівська політехніка»

Анотація. Робота присвячена аналізуванню сутності та особливостям здійснення прямих іноземних інвестицій, а також їх структури та динаміки в Україні.

Ключові слова: інвестування; прямі іноземні інвестиції; структура; динаміка.

Analysis of the state of foreign direct investment in Ukraine

Abstract. The work is devoted to the analysis of the essence and features of foreign direct investment, as well as their structure and dynamics in Ukraine.

Keywords: investment; foreign direct investment; structure; dynamics.

Прямі іноземні інвестиції (Foreign direct investment) – це є довгострокові вкладення матеріальних засобів компаніями-нерезидентами в економіку країни, що розраховуються в млн. доларів США. Також це одна із найбажаніших форм капіталовкладень, що дозволяє реалізовувати великі проекти для економік, які розвиваються. Крім того в країні з'являються нові технології, нові практики корпоративного управління і тощо.

Прямі іноземні інвестиції, на відміну від портфельних, забезпечують управлінський контроль над об'єктом, в який інвестовано капітал. Власність інвестора та його контроль над зарубіжним підприємством, яке стає частиною організаційної структури транснаціональної компанії як її філія або дочірнє підприємство – це одна із головних відмінностей прямих іноземних інвестицій від інших видів інвестування. Також характерною рисою можна вважати переважання рівня продаж продукції, виробленої за кордоном за допомогою прямих іноземних інвестицій, над продажами вітчизняної продукції у вигляді торгового експорту.

Аналізуючи стан прямих іноземних інвестицій в Україні за 2020 р. можна сказати, що потік ПІІ в Україну зменшився на 343 млн. доларів США, а ПІІ з України збільшився на 56 млн. доларів США в порівнянні із даними 2019р. (табл. 1)

Таблиця 1

Динаміка надходжень прямих інвестицій за 2019-2020рр.

	ПІІ в Україну (2019 р.) млн. доларів США	ПІІ в Україні (2020) млн. доларів США	ПІІ з України (2019 р.) млн. доларів США	ПІІ з України (2020 Р.) млн. доларів США	Сальдо (2019р)	Сальдо (2020р)
1 квартал	508	-1549	1	9	+507	-1558
2 квартал	578	1255	-1	1	+579	+1254
3 квартал	637	-49	0	46	+637	-95
4 квартал	1347	дані відсутні	648	дані відсутні	+699	
Всього за рік	3070	-343	648	56	+2422	-399

*Складено автором за даними джерела [1]

Такі дані можна аргументувати таким чином, що у першому кварталі 2020 р. інвестиції із Кіпру зменшилися на 1,4 млрд. доларів США, із Німеччини на 427,5 млн. доларів США.

При цьому збільшилися інвестиції із Швейцарії на 112,1 млн. доларів США, із Польщі на 48 млн., із Франції 45 млн., із Австрії на 48 млн. доларів США.

Надходження за видами економічної діяльності у 2020р. має таку статистику : промисловість зменшилася на 1593,8 млн. доларів; будівництво -29 млн. доларів; сільське, лісове та рибне господарства - 9,8 млн. доларів; оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів -159,6 млн. доларів; операції з нерухомістю -52,4 млн. доларів; освіта -4,2 млн. доларів; охорона здоров'я та надання соціальної допомоги -2,1 млн. доларів; надходження у інноваційні технології збільшилися на 83 млн. доларів; фінанси на страхування на 237,5 млн. доларів; адміністративне та допоміжне обслуговування на 8,4 млн. доларів; професійна, наукова та технічна діяльність на 109,6 млн. доларів; мистецтво, спорт, розваги та відпочинок на 0,2 млн. доларів; не розподілено за видами економічної діяльності збільшення на 37 млн. доларів США [2].

Щодо розподілення надходження прямих інвестицій за областями України, то найбільшими вкладами були у Київську обл. – 188,7 млн. доларів, Волинську обл. – 11,3 млн. доларів, Чернігівську обл. – 30,6 млн. доларів та Херсонську обл. – 22,1 млн. доларів США.

У червні 2020 р. розпочався один із основних етапів вдосконалення прямих іноземних інвестицій в Україні, зокрема початок обліку реінвестованих доходів підприємств реального сектору в платіжному балансі та передання НБУ функції публікування статистики прямих інвестицій.

Таким чином після перерахунку частини реінвестованих доходів у ПІІ України стала відповідати середньосвітовому значенню, що дало змогу підвищити цілісне та загальне відображення усіх операцій прямих іноземних інвестицій та порівнювати дані платіжного балансу України з іншими країнами.

Згідно із новими прогнозами Конференції ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД), в період 2020-2021 рр. очікується зменшення прямих іноземних інвестицій на 40%, що впливає на укладення угод з міжнародних інвестиційних угод на майбутнє. Причиною цього є глобальне поширення COVID-19.

Отже, наразі в Україні спостерігається негативна тенденція, що стосується прямих іноземних інвестицій, яку Національний банк України пов'язує із вилученням реінвестованих доходів підприємств і компаній реального сектору економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Офіційний сайт МінФін: Прямі іноземні інвестиції. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/2020/>
2. Офіційний сайт НБУ: Прямі іноземні інвестиції. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/>

Лацук Ірина Ігорівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, Національний університет «Львівська політехніка», Львів, e-mail: iryua.i.topii@lpnu.ua

Віблій Петро Іванович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, Національний університет «Львівська політехніка», Львів, e-mail: petro.i.viblyi@lpnu.ua

Балас Яна Романівна, студентка кафедри фінансів, Національний університет «Львівська політехніка», Львів.

Lashchyk Iryna I. – PhD, associate Professor, Associate Professor Department of Finance, National University "Lviv Polytechnic", Lviv, e-mail: iryua.i.topii@lpnu.ua

Viblyi Petro I. – PhD, associate Professor, Associate Professor Department of Finance, National University "Lviv Polytechnic", Lviv, e-mail: petro.i.viblyi@lpnu.ua

Balas Yana R. student Department of Finance, National University "Lviv Polytechnic", Lviv.